

ЗЕМЛЕДЪЛСКА ЗАЩИТА

ОРГАНЪ НА БЪЛГАРСКИИ ЗЕМЛЕДѢЛСКИ НАРОДЕНЪ СЪЮЗ.

В. „Земедѣлска Защита“ излиза веднѣжъ въ седмицата — въ Срѣда.
Цѣната на вѣстника е за година 5 лева въ прѣдплата. За странство
се прибавяятъ само пощенските разноски.

Всичко което се отнася до вѣстника се испраща до администрацията
въ гр. Плѣвенъ.

За частни обявления се плаща по $2\frac{1}{2}$ ст. на дума въ
страница, а на първа по 5 ст. Обявления отъ сѫдебнитѣ прис-
таватъ по особено споразумение.

Неплатени писма не се приематъ и необнародвани ражкописи не се
връщатъ, освѣтъ ако сѫ придръжатъ въ пощенска марка.

„СЪЕДИНЕНИЕТО

ПРАВИ СИЛАТА“

ВЪЗВАНИЕ

КЪМЪ

ЗЕМЛЕДѢЛЦИТЕ ВЪ БЪЛГАРИЯ.

Драги земедѣлци.

Отъ 23 години, отъ какъ сме освободени, работитѣ у насъ въ-
рху вѣсто на добре на по злѣ. Земедѣлцитѣ, — болшинството
въ тази страна, вмѣсто да бѣдатъ по охолни, по заможни, тѣ отъ
день на день усиромашватъ и уголяватъ. Това уголяване върви
съ голѣми крачки. Много сѫ причинитѣ за това уголяване на на-
рода, много отъ които независятъ отъ никого, но има и такива,
които зависятъ отъ ония, които сѫ управлявали до сега нашето
отечество.

Нека си признаемъ, че почти всички правителства, съ малки
исключения, не сѫ нищо направили за подобрене поминъка на стра-
ната, за она поминъкъ, който храни въ България 2,648,000 човѣ-
ски гърла, за она поминъкъ, който храни, облича и подържа бъл-
гарската държава, българскиятъ народъ. Цѣлата система на хазайство
въ настъ, гледището на нашите ржководители сѫ били да увеличаватъ
въ всичко разходитѣ, безъ да помислятъ за источници, отъ
каждъто да излѣзатъ тѣзи разходи.

Хвѣрлете единъ поглѣдъ на каквото щете у насъ, на който клонъ
на управлението искате и вие ще видите, че у насъ нищо не е на-
редено съгласно нуждитѣ и интереситѣ на нашия народъ. Имаме
ни много училища, което е единъ радостенъ фактъ, ала ни едно
отъ тѣхъ не отговаря на нуждитѣ на народа; ни едно не е наредено
и не е приспособено да искарва хора привѣрзани къмъ поминъка
и труда. Всички съ малки исключения сѫ фабрики за чиновници, а всѣки бѣга отъ полѣто на труда. За това ние виждаме, че
синътъ на земедѣлеца, синътъ на иснафа, напушта бащиното си
орало, бащения занаятъ и бѣгатъ въ града, а при това ние нѣмаме
още ни фабрикитѣ на Англия и Германия, ни изкуствата на Франция.

Това е страшно. Човѣкъ би помислилъ, че България е единъ
батакийски дюгенъ, въ когото къй какъ завѣрне краде и безчин-
ствува безнаказано. Човѣкъ би помислилъ най послѣ, че у насъ вла-
дѣе царството на кражбитѣ, царството на неуредицата, на подлостта
и мизерията.

Братя земедѣлци.

Мрачно и жалостно е било положението на българскиятъ народъ
подъ турското иго, ала не по малко жалостно е положението ни и
днесъ при свободнитѣ ни закони. Днесъ ние нѣмаме вече бѣ силки,
нѣмаме дишъ хѣка, развождане на царвули, ала имахме довчера
нови насилия, имаме тежки непоносими и неравномѣрни разсхвѣр-
лени даньци, ние имахме не прѣди много врѣме на гѣрбътъ си де-
сятъкъ, имаме безбожни лихвари, които съ законъ въ ржка, взе-
матъ всичко мило и драго; уголватъ до риза този, който е уросилъ
съ кѣрвавъ потъ тази грѣшна и измѣжена страна. Да, мрачно и жа-
лостно е нашето днешно положение, ала утешителното е, че това
положение не е безнадѣжно, то не е безъ край. Ние имаме цѣръ.

Братя земедѣлци.

Борбата водена отъ 3 години насамъ, така смѣло и законно,
противъ едни разбойнически и насилинически правителства, каквото
напримѣръ бѣше онова на либералитѣ, даде свойтѣ резултати — ние
сме днесъ вече освободени отъ оня сборъ отъ разбойници, които
ходиха да ни възвратъ съ белегчета, които избиваха зѣбите на не-
щастнитѣ земедѣлци по затворитѣ, които прѣдизвикаха сѣчта на
невиннитѣ хора. Да, ние днесъ сме свободни отъ ония мечки и вѣл-
ци, които биха, затваряха, интернираха и които разплакаха Бълга-
рия и които пропѣдиха стотина семедѣлци да оплакватъ не мили
не драги днитѣ си по чужбина. Да, ние трѣбва да сме благодарни,
че замина режима на крадцитѣ, режима на разбойниците, гешефтар-
итѣ и режима на белегчетата и затворитѣ. Ала съ това, нашата за-

конна борба още не е свършена. Нашето дѣло, нашите искания, из-
работени въ II земедѣлски конгресъ, още не сѫ испълнени и ни-
кога нѣма да бѣдатъ испълнени, ако ние мѣлчимъ.

Братя земедѣлци,

Ние водимъ съсловна борба, ние имаме редъ искания, които
никого другого не застѣжватъ и уврѣждатъ. Тѣзи наши искания,
които ако се испълнятъ ще бѣдатъ въ полза и за земедѣлцитѣ и
за общото ни отечество, трѣбва да бѣдатъ нашето Евангелие — за
тѣхъ ние трѣбва да работимъ.

Ние бихме желали като бѣде всѣко съсловие добре, да бѣде
и намъ сносно, и намъ подобрено положението; ние искаме всички
единакво да носимъ тегобитѣ, които ни се налагатъ, но не както е
било до сега, да лѣга почти цѣлый дѣржавенъ товаръ върху уголе-
литѣ пѣтици на земедѣлцитѣ, а другитѣ сравнително да носятъ по
малъкъ. Ние нито властта искаме, нито министри ще ставаме, а искаме
това, което заслужаваме, както по численността си, така и по
занаята, който имаме. Това го искаме, защото сме убѣдени, че ще
бѣде добре и намъ, добре и на дѣржавата.

Но можемъ ли ние земедѣлцитѣ да очакваме нѣщо добро отъ
ония, които ржководѣятъ работитѣ въ София, безъ да пращаме на-
ши хора въ народното събрание? Можемъ ли ние да чакаме подо-
брение на хала ни, ако ние не изберемъ и не испратимъ хора, кои-
то познаватъ отблизо нашите болки и нужди? Ами че нали чакахме
цѣли 23 години добро отъ тия що пращахме въ София, които вмѣ-
сто добро ни налагаха десятъци, гнили вагони, излишни хамбари,
заеми съ монополи и пр.?

Драги земедѣлци.

Всички земедѣлци въ България, стари и млади, учени и прос-
ти трѣбва да разбератъ, че ние никакво добро не можемъ да очак-
ваме отъ ония, които стоятъ далеко отъ роба земедѣлеца. За това
Ви приканваме на задружена работа по прѣдстоящите избори, които
ще станатъ на 17 т. м.

Братя земедѣлци,

Не забравяйте, че у насъ, всѣко съсловие си е наредило рабо-
титѣ, сравнително по добре отъ земедѣлцитѣ. Адвокатитѣ, които ви-
наги до сега сѫ се избирили въ най голѣмо число, си наредиха
закони и закончета угодни тѣмъ — ние имахме адвокатско царство;
тѣрговцитѣ като по съзвателни и тѣ наредиха и свой тѣрговски ка-
мири и свой сравнително малки патенти — при всичко, че това не
е толкова голѣмъ успѣхъ, обаче, при все това бѣше тѣрговско цар-
ство. Чиновницитетѣ по реда си и тѣ направиха нѣщо за себе си, би-
ло то че си опрѣдѣлиха по голѣми плати, било то пенсии и др. —
това бѣше чиновническо царство. И фабрикантитѣ не останаха на-
задъ, и тѣ успѣха да си създаджатъ единъ чудовищенъ законъ из-
вѣстенъ подъ името; „Законъ за повдигане индустрията“ — и тѣ
имаха свое царство. Само земедѣлско царство не чухме ние да има
въ България, която божемъ е чисто земедѣлска страна. Само зем-
едѣлцитѣ сѫ били и сѫ останали млѣчната крава за всички; само
за тѣхъ нищо не е направено. Но ето ние искаме да се чуе и гла-
сътъ на земедѣлеца, ние искаме да настане и земедѣлско царство
и това рано или късно ще настане, защото сме и много, и прави
въ исканията си. И законитѣ, и морала, и правдата сѫ на наша страна.

Земедѣлци въ България.

17-и Февруарий е Великденъ за всички ни. Въ него денъ Бъл-
гарскиятъ народъ е повиканъ да си избере хора, които въ София ко-

вътъ закони и налагатъ данъци. Гласувайте за хора, които не ще позволяватъ данъкъ като десетъка, дайте си бюлетините за хора, които съж на първо място отъ земедѣлското сдружаване, защото само тъ знаятъ болкита Ви, само тъ знаятъ колко солъ има въ хлѣба Ви; гласувайте за хора, които нѣма да видятъ рѣка за монополи, които единъ пѫкъ се вѣдатъ и които искатъ пакъ да ги вѣвеждатъ. Не слушайте Вие тѣзи кални партии, които съж плѣзнали по селата да Ви лжатъ, за да Ви откраднатъ гласътъ; тъ съж Ви лъгали цѣли 23 години, стига толкова; избраите не партий, а хора; не слушайте Вие тѣзи, които съж тръгнали да Ви цѣпятъ, да скарватъ баща съ синъ братъ съ брата, село съ село за да плѣтатъ тъ кошницата си, а Вие да седите вѣчно въ това окайно положение.

Дали ще ги вѣрва вече народа?

(Продължение)

Всички въпроси, които си зададохме въ миналия брой, могатъ да се сведатъ въ началния ни главенъ въпросъ: „дали ще ги вѣрва вече народа“?

За да се даде отговоръ, поне съ малка доза отъ положителностъ, на този въпросъ, ще трѣбва да се прѣлисти прѣди всичко миналия политически животъ на нашия народъ.

Класификацията, отъ която може да се характеризира този животъ, го рѣдомъ се свежда въ слѣдующето:

1. Дѣлбокъ съръ,
2. Шансъ или сънливостъ и
3. Пробуждение.

Границите на всички единъ отъ тѣзи периоди, вѣрваме, че се знаятъ отъ всѣки, който се е интересувалъ отъ културното развитие на българския народъ; па могатъ да се схванатъ и отъ по долу изложеното.

Фактъ нѣ дѣлбокъ сънъ бѣ нещастие и нещастие за народа. Шастие то се състоеше въ това: 1. Че прѣвътъ този периодъ економическото му състояние бѣше доста завидно; 2. Че финансата криза още не се чувствува и 3. Че той се намираше въ пълна безсъзнателностъ спрѣмо политическите си права и слѣдователно, всѣкакви беспокойствия, всѣкакви тревоги, прилежащи на тази областъ отъ живота, бѣха чужди за него. Нещастието: — 1) Че той се намира въ полуслънчательно състояние, — нѣщо, което значително го приближаваше до неговите прародители — сжинските животни; 2) Че той не бѣ разпозналъ своите човѣчески права и не бѣ вникналъ въ епътата на новия си бѣть, — нѣщо, което характеризираше неговото невѣжество и 3. Че той не можеше да контролира своите управници, а ги остави на произвола, за да положи основния камъкъ на днес — „тѣющия грѣбъ“.

Прѣвътъ този прѣиодъ властъта и всичките права бѣха централизирани въ ръците само на нѣколко жестоки тигри, които имаха за девизъ „вѣрѣнътъ убѣждение“ и вѣруюто на произвола. Конституціята се съхрачаваша въ топлинъ пластинки на бунището. Изборите ставаха бѣзо и безъ шумъ — въ присъствието самъ на нѣкалко канцеларски перхливани. Урните успѣваха да се нагълтатъ съ нуждните бюлетини. Мѣрките спрѣмо бутовниците не съдѣржаха никакътъ наученъ методъ — тѣ си бѣха съвѣтъ мащъски и пѣтъвобитни до неимовѣрностъ. Грабежите бѣха пѣтъ хептенъ примитивни — тукъ нѣмаше никакви шашъръмълъци — просто се вземаше отъ купището и направо се туряше въ джоба. Съ едне рѣчъ — всичко вървеше по медъ и масло, всичко ставаше по чистъ животински начинъ, всичко бѣ явно, тиранско и натурализъ.

Пътъ Фазисъ. Обаятелните струни на просвѣтата бѣха придали вече извѣстна дразгавина на мозъчната материя. Острите бодли на грабежите и данъчната обрѣмененостъ отъ миналия прѣиодъ, починаха да застѣгатъ народния трупъ; стеклиха се природни стихии съвѣршено го пронизаха и субективната промѣна на политическите режими вихрушъ го подвлече подъ опеката

на развращащата партизанска бура. III-тието прѣвътъ този фазисъ се състоеше въ това: 1) Че будността на съзнанието се повиши; 2) Че народъ тури основния камъкъ на стрѣмежа на облагородяванието на своя просвѣтителъ, економически и пр. животъ и 3) Че почна да участвува въ политическия борбъ. Нещастието: — 1. Че економическиятъ ударъ го застѣга вѣчно; 2. Че финансата дѣржавна криза почна да открива свойтѣ парламентски симптоми и 3. Че тури начало на развращащия партизанска животъ.

Власти и правото, при все че бѣха пакъ монополъ, стеклиха се политически обстоятелства заставиха притежателите имъ да се обѣрнатъ къмъ народа; тъ го тикнаха въ политическа борба но не като дѣйствителътъ участникъ на този животъ, а просто само като мѣртво орѫдие за постигането на егоистичните си цѣли. Тури се слѣдователно началото на неразумното партизанство, което повлече съ себе си и училища, и стопанства, и моралъ, и полѣзвни нѣчинания, и цѣлия животъ даже. Това положение на народа ни най малко не видоизмѣни първите основни похвати на управляющата сѣрь. Грабежите пакъ продължаваха, само че подъ друга, по усъвършенствана форма; вѣсто първия откровенъ начинъ, стъпилътъ на прѣдприемателските гешъфтарства, на фоковски задигания и пр. Мѣрките спрѣмо размирниците тоже се облѣкоха въ поискувана и научна форма; вѣсто първиятъ публиченъ бой, стъпилътъ на участковия, кринковия и пр. методи.

III-ти Фазисъ — пробуждането — превъюционерния училищенъ духъ, причиненъ отъ безразсъдните похвати на власт уютнъ, значително облада на народа; економическата и финансова криза отъ друга страна го съвѣршено разгражда и безпринципната политика на управници отъ трета страна, хвърлиха нуждата поплатка въ и тъ разгореното сърдце, което причини избликътъ на искрата за пробуждане.

Щастието бѣ: 1. Че тъмните мозъчни прѣстави се значително озариха; 2. Че народа съзрѣ илюстрацията на свето положение и 3. Че постави началния пунктъ за бѫдящия демократически развой. Нещастието: — 1. Че финансата и економическа мизерия начна съ ята опустошителностъ; 2. Че народа съзрѣ мрачните краски на своя животъ и 3. Че е безсилентъ да си помогне.

Началото на този прѣиодъ е най памѧтната страница отъ краткото наредно-историческо развитие: системата на властителното безправие се срѣща съ народното съзнание и право и, като сълѣдствие, създаде неминуемия кондилътъ, който разнебити първия борецъ и постави зародиша на демократическата бомба за съвѣршенното му омъртвяване...

Но каква извадка можемъ да получимъ отъ тази бѣгла схема на развитие въ полза на отговорътъ си? Ний виждаме, че пасивността въ това кратко минало е винаги преодолѣвала; ний виждаме още, че активното участие изтъква чакъ въ послѣдниятъ фазисъ отъ това развитието — тогасъ именно, когато

Аслж Васъ Ви тѣрсѫтъ само за избори и за давнина. Кога другъ пѫтъ е дошелъ нѣкой да Ви попита, какъ живѣете и кѫдѣ Ви стискатъ обущата? Бѣгайте отъ такива доброжелатели!

ЗЕМЛЕДѢЛЦИ.

Развийте Вашите земедѣлски знамена, сбирете се мирно и тихо подъ тѣхъ и вървете да гласувате. Давайте законенъ отпоръ на всѣки, който поискава да Ви вземе свещено право.

Отъ Комитета на Български Земедѣлски Народенъ Съюзъ.

дѣлската организация били опрѣдѣлени кандидати: Димо Шиковъ отъ с. Николаевка и Тодоръ Ноевъ отъ с. Авренъ; обаче комитетъ си позирава хората, за това, явяване на тия господи, сѫщо и на населението изъ Варненско, че земедѣлската организация не взема никакво участие въ Варненска околия за вѣтъ предстоящите избори.

ЗЕМЛЕДѢЛСКО ДВИЖЕНИЕ.

Телеграми:

Нова Загора, 2 Февруари 1902 г.

Многолично събрание отъ земедѣлци присъствува, открихъ събранието, подържа съподходяща рѣч отъ Чиликовъ и следъ съвѣтчиците удобри за кандидати двама земедѣлци Злати Кабаджовъ и Радин Колевъ.

Прѣдс. дружбата: Ив. Ст. Омарчевски.

Шуменъ, 6 Февруари 1902 г.

Кандидатъ народенъ прѣдставителъ отъ земедѣлската организация, Шуменска околия, е Никола Узуновъ.

Огъ бюрото на Дивдѣдовската дружба.

T. Сейменската окол. земедѣл. дружба въ събранието си на 3 Февруари и. г. е опрѣдѣлила отъ страна на земедѣл. съюзъ кандидатъ за народ. прѣдставители: Илия Ч. Калъчовъ, земедѣлецъ отъ с. Обръклий, Иванъ Драгиевъ, земедѣлецъ отъ Т. Сейменъ и подпрѣдс. кандидатъ на Съюза г. Димитъръ Драгиевъ.

Борисовградската окол. земедѣлска дружба на 27 и. и. е имала околийско събрание въ което е вземала рѣшение да вземе живо участие въ прѣдстоящите избори за народни прѣдставители, като сѫществено събранието е опрѣдѣлило и единъ кандидатъ отъ страна на дружбата г. Георги Атанасовъ отъ с. Караджалъ — Борисовградска околия, който е далъ следующата декларация: Съ настоящата декларация се обещавамъ прѣдъ избирателите на Борисовградската околия, че ако бѫда избранъ за народенъ прѣдставителъ въ прѣдстоящите избори за народни прѣдставители, ще поддържамъ исканията на земедѣлците и земедѣлската организация и, че никога нѣма да поддържамъ тая или оная политическа партия въ врѣда на земедѣлските интереси, както и ония на другите съловия.

За удостовѣрение на всичко това подписахъ саморъчно настоящата декларация.

Кандидатъ: Г. Атанасовъ.

Декларация. Долоподписанитъ кандидати на земедѣлската организация: Минко Т. Шиваровъ — с. Чандилъ, Гено Еничовъ — с. Чикарджий и Петко Желѣзковъ Радевски — отъ гр. Чирпанъ, давиме настоящата декларация на избирателите отъ Чирпанската околия, че въ случаи се изберемъ за народни прѣдставители за XII обикновено народно събрание задължаваме се да поддържамъ следующето:

1) Като се отказвамъ отъ всѣкакво партизанство, ще поддържамъ земедѣлската организація.

2) Въ народното събрание ще дѣйствува за прокарване на земедѣлските искания и поддържамъ парламентарната земедѣлска група.

3) Задължаваме се следъ вървътието и отъ камарата вътре въ 20 дни да дадемъ прѣдъ избирателите си отчетъ за дѣятелността си като народни прѣдставители.

4) Задължаваме се да се явимъ въ земедѣлския конгресъ да дадемъ и тамъ отчетъ за дѣятелността си.

с. Чандилъ, 2 Февруари 1902 г.

Кандидатъ: Минко Т. Шиваровъ, Петко Ж. Радевски, Гено Еничовъ.

Земедѣлската дружба въ с. Марково (Шуменско) на 7 Януари е имала годишно събрание, гдѣто старото настоятелство е било промѣнено съ слѣдующето: прѣдс. кандидатъ Е. Б. Вермозовъ, подпрѣдс. кандидатъ С. М. Бъчваровъ, касиеръ Д. Вълевъ, дѣловодителъ Хр. Радевъ и чл. съветникъ Георги Янчовъ.

ХРОНИКА

Нашите Ямболски приятели кривизни извѣстия пътъ. Тѣ съставиха, ужъ, околийска земедѣлска дружба въ присъствието на прѣдс. кандидатъ на съюза г. Я. Ст. Забуновъ, прѣдъ когото се вѣрили и клѣли, че ще бѫдатъ вѣрни на Съюза. Сега обаче изредели си чиста партизанска листа за прѣдстоящите избори. Ние съвѣтваме всички земедѣлци, да прѣвърнатъ съвѣтъ на земедѣлската организация, че никога нѣма да поддържамъ тая или оная политическа партия въ врѣда на земедѣлските интереси, както и ония на другите съловия.

Прѣдс. кандидатъ Земедѣлски Съюзъ:

Забуловъ.

Давайте подъ сѫдъ всѣки членъ билъ той кметъ, писаръ, стражарь, началикъ окр. управителъ, сѫдия, учитель и пр., който си позволи даagitира кѫдѣто и да било по прѣдстоящите законоодателни избори. Такъвъ може всѣки да даде въ сѫдъ (чрезъ прокурора) ако има само двама свидѣтели на основание избирателниятъ законъ. Нуждно е всѣки избирателъ да не забрави това

Прѣдс. кандидатъ Земедѣлски Съюзъ:

Забуловъ.

Давайте подъ сѫдъ всѣки членъ билъ той кметъ, писаръ, стражарь, началикъ окр. управителъ, сѫдия, учитель и пр., който си позволи даagitира кѫдѣто и да било по прѣдстоящите законоодателни избори. Такъвъ може всѣки да даде въ сѫдъ (чрезъ прокурора) ако има само двама свидѣтели на основание избирателниятъ законъ. Нуждно е всѣки избирателъ да не забрави това

Прѣдс. кандидатъ Земедѣлски Съюзъ:

Забуловъ.

Давайте подъ сѫдъ всѣки членъ билъ той кметъ, писаръ, стражарь, началикъ окр. управителъ, сѫдия, учитель и пр., който си позволи даagitира кѫдѣто и да било по прѣдстоящите законоодателни избори. Такъвъ може всѣки да даде въ сѫдъ (чрезъ прокурора) ако има само двама свидѣтели на основание избирателниятъ законъ. Нуждно е всѣки избирателъ да не забрави това

Прѣдс. кандидатъ Земедѣлски Съюзъ:

Забуловъ.

Давайте подъ сѫдъ всѣки членъ билъ той кметъ, писаръ, стражарь, началикъ окр. управителъ, сѫдия, учитель и пр., който си позволи даagitира кѫдѣто и да било по прѣдстоящите законоодателни избори. Такъвъ може всѣки да даде въ сѫдъ (чрезъ прокурора) ако има само двама свидѣтели на основание избирателниятъ законъ. Нуждно е всѣки избирателъ да не забрави това

Прѣдс. кандидатъ Земедѣлски Съюзъ: